

Hållbarhetsanalys Översiktsplan 2040

Inledning

Analysen utgår från de fem framtidsberättelserna som i översiktsplanens kapitel Laxå kommun 2040. Framtidsberättelserna utgör den samlade målbilden för översiktsplanen och det är därför relevant att använda berättelserna som ett ramverk för en översiktlig hållbarhetsanalys.

- En bra start i livet
- Arbetslivet
- Seniorlivet
- Innanförskap
- Klimat & Miljö

Respektive berättelse har bäring på ett eller flera globala mål från Agenda 2030, betraktat ur ett översiktsplaneperspektiv och med Laxå kommun-ögon. I analysen undersöks sedan om det finns nationella mål som bedöms ha en koppling till det globala målet. Slutligen stäms översiktsplaneförslaget av mot globala och nationella mål.

Hållbarhetsanalysen är ett komplement till miljökonsekvensbeskrivningen och syftet är att presentera en samlad bild av hur översiktsplaneförslaget förhåller sig till miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet.

En bra start i livet

I Laxå kommun 2040 får alla barn och ungdomar, oavsett förutsättningar, en bra start i livet.

Agenda 2030	Nationella mål	Översiktsplaneförslaget
 3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE	Miljö kvalitetsmål; • Grundvatten av god kvalitet • God bebyggd miljö • Frisk luft • Giftfri miljö Folkhälsomål; • Boende och närmiljö • En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård Friluftslivsmål; • Tillgänglig natur för alla • Tillgång till natur för friluftsliv • Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet • Attraktiv tätortsnära natur • Skyddade områden som resurs för friluftslivet • Ett rikt friluftsliv i skolan • Friluftsliv för god folkhälsa	Skolor och förskolor har en bra utemiljö som inbjuder till rörelse samt ligger i direkt anslutning till naturen. Idrottsanläggningar och motionsspår samt stora grönytor i orterna skyddas från exploatering. Planens förslag bidrar till att relevanta nationella mål nås avseende barn och ungas uppväxtvillkor.
 4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA	Miljö kvalitetsmål; • God bebyggd miljö Folkhälsomål; • Det tidiga livets villkor • Kunskaper, kompetenser och utbildning Friluftslivsmål; • Ett rikt friluftsliv i skolan	Ytor finns för förnyad skolbebyggelse. Skolor och förskolor har en bra utemiljö som inbjuder till rörelse samt ligger i direkt anslutning till naturen. Planens förslag bidrar till att relevanta nationella mål nås avseende barn och ungas uppväxtvillkor.
 10 MINSKAD OJÄMLIKHET	Folkhälsomål; • Levnadsvanor Friluftslivsmål; • Tillgänglig natur för alla	Ytor finns för förnyad skolbebyggelse. Skolor och förskolor har en bra utemiljö som inbjuder till rörelse samt ligger i direkt anslutning till naturen. Planens förslag bidrar till att relevanta nationella mål nås avseende barn och ungas uppväxtvillkor.

Arbetslivet

I Laxå kommun 2040 har hållbar tillväxt hos företagen, främst de högteknologiska industriföretagen, skapat många nya arbetstillfällen.

Agenda 2030	Nationella mål	Översiktsplaneförslaget
 3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE	Miljökvalitetsmål; • Grundvatten av god kvalitet • God bebyggd miljö • Frisk luft • Giftfri miljö Folkhälsomål; • Kunskaper, kompetenser och utbildning • Boende och närmiljö • En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård Friluftslivsmål; • Tillgänglig natur för alla • Tillgång till natur för friluftsliv • Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet • Attraktiv tätortsnära natur • Skyddade områden som resurs för friluftslivet • Friluftsliv för god folkhälsa	Omställningen till smart, avancerad och klimatneutral industri drivs av nyetableringar på de planerade markytorna. Nya industrier planeras på mark som ligger åtskilt från bostäder.
 8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	Folkhälsomål; • Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö • Inkomster och försörjningsmöjligheter	Stora ytor för etablering av nya verksamheter skapar möjligheter till ett diversifierat näringsliv och offentlig sektor som ger en arbetsmarknad med stort och brett utbud.
 9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR	Folkhälsomål; • Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling	Planen möjliggör ökade person- och godstransporter på järnväg och förbättrade pendlingsmöjligheter. Nya industrietableringar koncentreras till tätorten Laxå.

	Miljö kvalitetsmål; • Begränsad klimatpåverkan	Planen möjliggör fortsatt utveckling av lokal handel och annan kommersiell service.
---	---	--

Seniorlivet

I Laxå kommun 2040 har de seniora invånarna ett gott liv och ingen behöver vara ensam.

Agenda 2030	Nationella mål	Översiktsplaneförslaget
	Miljö kvalitetsmål; • Grundvatten av god kvalitet • God bebyggd miljö • Frisk luft • Giftfri miljö Folkhälsomål; • Kunskaper, kompetenser och utbildning • Boende och närmiljö • En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård Friluftslivsmål; • Tillgänglig natur för alla • Tillgång till natur för friluftsliv • Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet • Attraktiv tätortsnära natur • Skyddade områden som resurs för friluftslivet • Friluftsliv för god folkhälsa	Möjliggörs genom mark för särskilt boende, kollektivtrafikstråk, tätortsnära natur, bevarande av grönområden, koncentration av service till Laxå och till Centrumtorget samt närhet till resecentrum för boende i Laxå. Mark reserveras för ny vårdcentral i centrala Laxå. Seniorboenden har nära till natur och föreningslokaler.

Innanförskap

I Laxå kommun 2040 lämnas ingen utanför.

Agenda 2030	Nationella mål	Översiktsplaneförslaget
	Folkhälsomål; • Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö	Möjliggörs genom etableringsmark och kollektivtrafikstråk. Planen möjliggör ett differentierat näringsliv.
	Folkhälsomål; • Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö • Inkomster och försörjningsmöjligheter	Planen möjliggör tillväxt genom att mark för företag och bostäder utökas.
	Folkhälsomål; • Kunskaper, kompetenser och utbildning • Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö • Inkomster och försörjningsmöjligheter • Boende och närmiljö Friluftslivsmål; • Tillgänglig natur för alla	Möjliggörs genom pendlingsmöjligheter, kollektivtrafikstråk, mark för studentboende och differentierat näringsliv. All bebyggelse har nära till naturen.

Klimat & miljö

I Laxå kommun 2040 produceras det minst lika mycket fossilfri energi som hela kommunen tillsammans gör av med.

Agenda 2030	Nationella mål	Översiktsplaneförslaget
	Miljökvalitetsmål; • Bara naturlig försurning • Ingen övergödning • Grundvatten av god kvalitet • Levande sjöar och vattendrag	Förutsättningar ges för att behålla tätortsnära skog och stora grönytor som levererar ekosystemtjänster och renar vatten och suger upp dagvatten. Dricksvattenkapaciteten är mycket god VA-kapaciteten är mycket god. Det tematiska tillägget LIS-områden kan vara negativt för vattenkvaliteten. Ökad inflyttning på landsbygderna kan innebära en risk för negativ påverkan där kommunalt vatten och avlopp saknas. Översiktsplanen reglerar inte regler för enskilda avlopp.
	Miljökvalitetsmål; • Begränsad klimatpåverkan	Förutsättningar finns att tillåta fler vindkraftverk enligt det tematiska tillägget Vindbruksplan. Förutsättningar finns att fortsatt utvinna vattenkraft i Laxå. Förutsättningar finns att etablera större solcellsparkar och vätgasfabrik. Riksintresse för vindkraft i södra Tivedsområdet föreslås tas bort. Tysta områden begränsar möjligheten att etablera vindkraftverk.
	Miljökvalitetsmål; • Begränsad klimatpåverkan • Frisk luft • Giftfri miljö	Förutsättningar finns att etablera större solcellsparkar och vätgasfabrik. Förutsättningar finns för industrin att ställa om och använda grön el eller spillvärme från vätgasfabrik i tillverkningen. Timmer och sågade trävaror kan transporteras på järnväg.
	Miljökvalitetsmål; • God bebyggd miljö	Uppnås genom att nya bostäder byggs enligt förtätningsprincipen. Möjliggörs genom att nya bostäder i första hand tillskapas i Laxå.

	Miljökvalitetsmål; • Begränsad klimatpåverkan	Förutsättningar finns att behålla och utveckla dagligvaruhandel i Laxå och Finnerödja.
	Miljökvalitetsmål; • Begränsad klimatpåverkan • Levande skogar	Tätortsnära skogar brukas sparas i möjligaste mån.
	Miljökvalitetsmål; • Samtliga utom hav och fjäll	Tätortsnära skogar brukas varsamt. Stora grönytor bebyggs ej.